

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margittai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése, kire küldendő az előfizetési díjak nyilvántartásai és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
Égész évre 8 kor
Fél évre 4 kor
Negyed évre 2 kor
Egyen szám ára 20 fl.

Hirdetéseket elfogadtatnak:
Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bocsán Schalek H., Dukas M., Oppelik A. «Altalanos Tudósító» hirdetői osztálya Budapest.

Nyitlár papíra 20 fl.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hiv. közlönye

A kultura ünnepe Muraközben.

Muraköz nemcsak geográfiailag, hanem ethnographiailag is egy különálló kis egészet alkot az ország délnyugati sarkában, mely a nyolczvanas évektől kezdve hatalmas bari-kádjá volt a délről és nyugatról jövő magyarellenes áramlatoknak.

Trefort miniszter és Gönczi államtitkár kulturpolitikai éleslátással fedezték fel Muraköznek speciális helyzetét és miszsióját az állami élet gépezetében s a nemzeti kulturának egy erős várat építettek oda, ahol 250 évvel ezelőtt a lángelméjű hadvezér és ideális lelkületű költő, gróf Zrinyi Miklós a nyers erő ellen épített falak között védte erős karral a haza érdekeit.

A forma tehát megmaradt, csak a tartalom változott. Az öklöljog harcai zaja elpihent, s helyébe lépett a kulturának hódító hadjárata, melynek főhadiszállása ugyanott van, a honnét Zrinyinek kemény vítézi osztogattak halált a haza elleneinek.

A közoktatási kormány 1879-ben állította fel a csáktornyai tanítóképezdét, kidomborítva a tantervben speciális miszsióját azáltal, hogy a horvát nyelvet kötelező tantárgynak rendelte.

Az intézet fenállása óta immár közel egy negyed század viharzott el nemzetünk felett, s ezen hosszú idő alatt az országnak kevés kulturális intézménye mutathat fel kulturpolitikai szempontból a nemzetre oly gyümölcsöző eredményeket, mint ez az intézet.

Speciális hivatását derekasan betöltötte s negyedszázados működése alatt Muraközre továbbá az országnak — Stájer és Horvátországgal határos részeire oly nagy befolyást gyakorolt, hogy a hazafiúi lelkesedésnek tulajdonos érzése tölti el mindannyiszor lelkemet, valahányszor a helvén és a nyolczvanas évek Muraközét és a vendvidékét összehasonlítom a maival.

Csáktornya, Muraköznek s vidékének szellemi emporiuma, a muraközi művelődés góczpontja. Innét sugárzik ki a periferiákra a nemzeti műveltség, innét hordják szét a kultura hadjáratainak katonái a hazafias érzésnek Veszta—lángját, — melynek közös oltária a tanítóképezde, hol a tüzet folyton élesztgetik.

Muraköz szellemi és hazafias művelődésének sulypontja ez az intézet, mely most kedden fogja megünnepelni fennállásának és működésének negyedszázados évtordulóját.

Dunántul déli részének fényes kulturális ünnepe lesz ez. Ünnepe lesz az intézetnek, a tanítványoknak, kik lübből 1879-óta kikerültek, s a kiknek szívében az »alma mater« iránt érzelt ragaszkodás idők múltán csak öregbedett.

De kell, hogy ünnepe legyen a tanügyi kormányzatnak is, mert ez az intézet a kulturpolitika végváruát tekinthető. Ünnepelnie kell Muraköz társadalmának, mert a társadalom gyökere a tanügy. Muraközben pedig ez a gyökér a jubiláló intézetből hajtott ki.

És végül ünnepelnie kell minden magyar embernek, mert nagy és dicső történelmi

emlékek elevenednek majd föl lelki szemünk előtt, midőn Muraköznek legfontosabb kulturális intézetét zászlódszben fogjuk látni. Elvonulnak majd szemünk előtt mint ködfátyolkepek Zrinyi Miklósnak pánzélos dalai, kik karddal s vérrel építék az egységes magyar állam alapjait. Utánuk jönnek majd a művelődés és politikai történet folytatásaképpen a kultura egyszerű, igénytelen, de elszánt harcosai, kik csupán a hazafias műveltség fegyvereivel folytatták azt a nagy munkát, mit az ősök 300 évvel ezelőtt megkezdték.

Ezek a közkatonák a muraközi és vendvidéki tanítók, kik büszkén hirdethetik majd a jubileumi nagy ünnepen a nemzeti Genusz diadalujt, mert az ő munkájuk eredménye, az ő dicsőségük. Ezen dicsőség koronája pedig az »Alma mater.«

Szalay Pál

áll. tanító, a »Nyitányügyi lap« szerkesztője.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **A miniszter képviselője** A csáktornyai állami tanítóképző-intézet fennállásának negyedszázados ünnepén, szeptember hó 6-án, a vallás és közoktatásügyi minisztert Hertelendy Ferencz vármegyénk főispánja fogja képviselni. — Főispán ur ő méltósága e czéliből már folyó hó 5-én Csáktornyára érkezik.

TÁRCZA.

A Gligor Vasziiluu.

A gyulai havasokon magasán esett a hó. Ez a rengeteg fehér tömeg elszakította az ittenieket a külvilágtól. És ezeknek nem is volt nagy szükségük a külvilágra. Évente egyszer másztak le a meredek havasokról. Szent István napján, amikor a városban bucsu volt s a vásáron beszereztek összes szükségletüket: korsót, tüszőt, meg a bocskor talpat, az asszonyok meg tüt czárnát, meg piros pántlikát. Ez volt az összes igényük meg kereskedelmük.

A zord gyulai havasok ornaig nem hat fel a civilizáció parancs szava, betűt, könyvet nem ismernek. De nem is kell. Az öreg mócz, amikor még nem is igen lát, feletteti maga mellé kamasz fiát, megismerteti az oláh nép történetével, rejtélyes fantasztikus mondákkal, beszél neki a nagy pánról, tengerentuli országokról. Ez az egész tudománya.

Ő is örökölte, ő is tovább adja, mielőtt a sirba menne. És ennyi bölcsesség elég egy mócznak, aki sohasem mozdul meg odujából, télben nyárban megkerüli az erdőt, belekiált a nagy völgybe, meghajigálja a harkályokat s elfut egy nadrágos,

szalmakalapos ember elől; mert az »ur« az a nagy félelmes ember. Ilyen az élet ott a havasok között. Éjszakánként kigyul az ő tüze az ormon, s a rózsze patogúsát ezerszeresen adják vissza a a fenesi-, plecskai völgyek s ebbe a halotti csendbe néha belevegyül, egy-egy szerelmes oláh fruska monoton, bus éneklése, aki párja után kesereg, akit elvitt a »nagy ur« a pán, azután kék nadrág adott reá, talán haza se jön többet, nem öleli nagy erős karjával az Annicát, pedig olyan jó olyan édesen sehol sem tudják neki a puliszkát elkészíteni mint ő.

Néha felhangzik a guszlicza is. Epekedő leány vagy legény veri a húrjait; a dallamot nem szereti az idegen, nagyon unalmas, hanem az oláhnak hol beborul az arca, hol kiderül, annyira érzi az egyszerű hangszert minden rezgését.

A Gligor Vasziiluu most eresztették haza a katonaságtól. Alig rugta le magáról a szűk nadrágot, az éles hegyi levegőn ismét olyan érzékeny lett, mint az előtt. Házikóján, feleségén, puszkáján kívül nem volt egyebe. Hanem azt a hármát azután szerette. Ha a kerület elvégezte, leült odujába, borzasztó illatu pipájából feketére füstölte a mestergerendát, s egy perczre sem mozdult el az liától, amióta haza hozta a másik hegy mögül. Ez az asszony volt az ő egész világa központja. Utána rohant volna még a farkasok közé is, megmászta volna még a Szent János ormot is, pedig onnan még mócz nem került le élve egy darabban.

Ő legalább ezt felpelte magáról.

Hogy tétre fordult az idő, a kecskeszirt bele öntötték egy tábla, az Ilia fonalat sodort bele, és megvolt a világítás. E mellett a lámpa mellett mesélt a Gligor hajnalról hajnalig, rémes háborzongató meséket az lliának.

Valami pajkos sugár kibukkant a kolozsi hegyek mögül s egyszerre csak lecséppent a nagy fenýófa tetejére.

Tavaszodott.

A Gligor minden nap kijárt az erdőre galyat szedni: s az Ilia egyedül maradt otthon. A nagy szálas Gligor hatalmas csomó ággal jött haza estenden s már várta a friss mamaliga, meg az Ilie ölelése. Ilyen volt az élet egy darabig. Hanem a kerges szívű oláhnak felkelt egyszer valami, hátha az Ilie most is szeret? Akkor jaj neki.

A másik hegyhátról járt keresztül egy vékony bajszatlan fickó, a »csábító Juon« a hogy a havason hitták.

Ez mozdított meg az oláh lelkében valamit. És az állat felülkerekedett benne. Nagy csontos öklével fenyegetett a táj felé, ahol a Juon gyerek lakott! Megállj; kölyök! Csine mintye!

Ez a gyaru rettenetes mélyre ette magát a féltékeny mócz lelkében, mert az asszony nem is főzött oly édes ételeket mint eddig.

A Gligor azonban még is félt. A Juon gyerekkel nem mert nyitlan kikezdeni. Nem olyan a mócz természete . . .

— **A csáktornyai tanítóképző-intézet** kedden ünnepli fennállásának negyedszázados jubileumát. Tisztelettel hívjuk meg a csáktornyai és a muraközi közönséget erre az ünnepélyre. Szivesen látunk azon mindenkit, a ki a tanúgynek barátja. Az ünnepély d. e. 9 órakor a templomban kezdődik ünnepi »Te Deum«-mal. Ezután az intézet volt tanítványai a Zrinyi-emlékoszlopra helyeznek koszort s a képezde régi helyét, a Zrinyi-várat keresik fel. 10 órakor az intézet tornacsarnokában az ünnepélyt megnyitja s a miniszter kiküldöttjét üdvözlöi a kir. tanfelügyelő; a főispán a vallás- és közoktatási miniszter nevében válaszol. Az igazgató az intézet történetét olvassa fel, a volt növendékek az intézet zászlajára szalagot helyeznek, teleplezik Bárány és Samu volt igazgatók emléktábláját és arcképét. Délben bankett lesz a Zrinyi- vendéglő nagytermében. A bankettre jelentkezéseket elfogad az intézet igazgatója. Az ünnepélyen mindenkit szivesen lát a rendezőbizottság.

— **Kinevezés.** A vallás és közoktatásiügyi miniszter Ember Mária óvónőt a drávaegyházi óvodához óvónővé nevezte ki.

— **Athelyezés.** A vallás és közoktatásiügyi miniszter Grész Ernő temesvári áll. tanítóképző-intézeti segédtanárt eddigi minőségében a csáktornyai áll. tanító-képzőhöz, — Czehenter Ilona drávaegyházi állami óvónőt a tótraszlavniczai állami óvodához helyezte át.

— **Közgyűlés.** Csáktornya nagyközség képviselőtestülete f. évi aug. hó 27-én Nuzsy Mátyas községi bíró előnlésével rendes közgyűlést tartott. A képviselő testület: I. Az iparostanonc iskolák szervezete tárgyában kiadott 33564/893 sz. rendelet 66 pontja utasításához képest az ipartanodai bizottságha megválasztotta Nuzsy Mátyást, Horváth Pált, Rosenberg Rezsőt, és Zrinyi Vikort. II. A csáktornyai áll. tanítóképző intézet fennállásának negyedszázados évfordulója alkalmával tartandó jubileumi ünnepélyen a községbíró vezetésével 6 taggal képvisel-

leti magát. III. és IV. Kovács Sándor és özv. Szmolkovics Józsefné szül. Tomka Antonia csáktornyai illetőségét megtagadja. V. A községi előjáróság által az 1905 évre egybeállított költségvetési előirányzatot elfogadják, mely szerint a bevétel 118143 kor. 04 fill. a kiadás 131391 kor. 77 fillérben állapítatik meg. Az ilyenpen előállott 23248 kor. 73 fill. hiányt a következőképen fedezi: Az 71996 K. 59 f. összes egyenes állami adóra 11% a 4482 K. 10 f. földadóra 9%¹⁰ %, végre a földadó kivételével fennmaradó 64275 K. 59 fill. többi állami egyenes adóra 23%¹⁰ % és községi pótdadóval. — VI. A községi jegyző által a községi és körjegyzők valamint segédjegyzők illetményeiről alkotott 1904. évi XI. t. cz végrehajtása tárgyában kiadott belügyminiszteri rendelet értelmében egybeállított és beterjesztelt kimutatást mint a mely a tényleges állapotnak meg felel, elfogadják és hitelesítésével a községi bírót és közigazgatási jegyzőt bízza meg. VII. Végb György községi tartozásából lefizetett s a törzsvagyonhoz tartozó 200 korona öszeget gyümölcsötletni a csáktornya vidéki takarékpénztárba helyzetelni rendeli.

— **Tanítóválasztás.** Az alsódomborui községi népiskolához Grész Emilia okleveles tanítónő választatott meg.

— **Az inasok iskoláztatása.** A kereskedelemügyi miniszter egy konkrét esetből kifolyólag kimondotta, hogy a tanoncok iskolába járási kötelessége azok életkorától nem függ. Tanoncok iskolai mulasztásáért minden esetben az iparos felelős, még akkor is, ha a felelősséget a tanoncszerződésben a szülőre vagy gyámra hárítja át, illetve akkor is, ha a tanonca a szülőjénél vagy gyámjánál lakik.

— **Katonai pót-lövésár Csáktornyan**

A varazsdi 10-ik honvéd-huszár ezred részére folyó hó 19-én délután 4 óra 15 p. rckor Csáktornyan a Zrinyi-szálloda előtt pót-lövésár lesz, melyen a fenti ezred lovat-bizottsága minden jól termelt, hibátlan, nemesebb és jobb véralakú katonai háts lónak alkalmas lovat, 4 éves kortól 7 éves korig, 158 centiméter magasságtól 166 centiméterig előnyös árak mellett vesz meg. A kinek ilyen eladó lova van, az a kiüzlött napon es jelzett helyen — lovalval együtt jelenjen meg.

— **Felhívás.** Felhivatnak mindazon csáktornyai adófizető egyének, kik adókönyveiket az adófelírás teljesítése végett mindez ideig Csáktornya nagyközség előjáróságánál be nem mutatták, a mai naptól számított 8 napon belül bemutatni el ne mulasszák, — mert igazolatlan mulasztás 2—10 koronáig terjedő pénzbírsággal fog megtorlatni. Az előjáróság.

— **Kedvezményes borfogyasztás.** Csáktornya község részéről közhírré télik, hogy az 1902. évi 15. t-cz. 25. és 26. §-ai értelmében azok a csáktornyai szőlősgazdák és bérlők, kik szeszes italok kimerésével nem foglalkoznak, de a kedvezményes borfogyasztást igénybevenni óhajtják, ebbeli igényeiket, illetőleg a folyó évben remélhető bortermebből a házisükségletre szánt mennyiséget a községi előjáróság adóügyi osztályánál (3. sz. alatt) folyó évi szeptember hó 15-éig bejelenteni el ne mulasszák, mert ezen záros határidőn túl a bejelentések figyelembe nem vétetnek. Az előjáróság.

— **Honvédségi ellenőrzési szemlék.** A folyó évi őszi ellenőrzési szemlék a honvédség részéről a következő rendben tar-

tatnak meg vidékünkön: Letenyén október hó 8. és 10; Perlakon okt. 12. 13. és 14-én; Csáktornyan október 17, 18, 19 és 20-án; Alsótdvány október 22, 24. 25 és 26-án. Az utó ellenőrzési — szemle mind a négy járásra nézve Nagykanizán november hó 19-én lesz.

— **Lopás.** Aug. 22-ére virradóra Bodár András muraszederhelyi lakosnál a zárt szobába, míg a gazda távol volt, Babics Mari várhgyi illetőségű nő az ablak lelesztése után behatolt és a ládából különböző ruhaneveket, vásznakat, 4 drb. 20 koronás és 2 drb. 10 koronás aranyat, összesen mintegy 126 korona értékben elloptott. A csendőrség nyomozta ki a tolvajt.

— **Csendélet Viziszentgyörgyön.** A múlt héten történt ez a kis epizód Viziszentgyörgyön, melyet edemes megörökíteni. A »Naše Pravice«-nak egyik felkelt bajnoka, a ki egy grófi fárának a javadalmait élvezi, felfüggesztette az ottani kántortaniót a kántori teendők teljesítésétől, mert a kántor több havi stóla járandóságát kérni merete a plébános-tól, sőt ezért őt be is perelte a járásbíró-ságnál. A plébános ezért a merészségéért a kántort letiltotta a kórusról, a mi a hívőknek is köztudomásukra jutott, kik nem akarták a népszerűségnek örvendő kántor megszégyenítésébe bele nyugodni. S azért felkeresték a kántort, s kérték, hogy a misénél orgonáljon. A kántor fel is ment a kórusra a plébános tudta nélkül. A plébános az oltárhoz lépett, de mikor ráismert a kántor orgonajátékára, fogta a kelyhet, visszament a sekrestyébe és durva szavakat hallatott. Szóval a plébános beszúttatta a misét s nem akarta az isteni tiszteletet tovább végezni. Csakhogy a jóra való muraközi asszonyok nem hagyták abba a dolgot, mert a plébánosra rohantak s erőlesen követelték az isteni tiszteletnek az elvégzését. Már tettlegességre került volna a dolog, s a plébános jól elagyabugyálta volna a hegyi nép, ha véletlenül uri asszonyok nincsenek jelen, a kik a nép asszonyait csillították. A vége e dolognak az lett, hogy a plébános jónak látta a misét folytatni. A férfi nép pedig ezt a falusi jellemző történet-t készűl a herceprímásnak tudomására juttatni, mert, ugymond, a zágrábi érseknél úgy sem talál igazságot. A nép az ő apáiktól örökölt ősi vallás-erkölcsi érzelméből félig meddig ki van forgatva egy olyan lelki pástor vezetésével, a ki nemcsak hogy be volt zárva, a kit a korcsmában megverték, hanem minduntalan skandalumokat provokál. Ki volna más ez a töbsteleendő ur, mint — *Jurák Zvonimir*, a »Naše Pravica«-nak vitéz bajnoka, a viziszentgyörgyi grófi fára javadalmának élvezője, — a magyar hazafias eszmék üldözője? — S mégis tūri ezt az embert maga között a muraközi papság és a zágrábi érsek! — Ennyit a Muraköz tudóstója. — Mi nem vagyunk barátjai — a botrányos események közlésének, de mikor a »Naše Pravice« majdnem minden számában felmagasztalja egyik bajnokát: *Jurák Zvonimir* és sárba tiporja a muraközi hazafias jelkészeket, akkor a jobb ízlésű olvasóközönség is megengedi nekünk azt, hogy tudósítónk kérelmére helyt adva, a magyarság egyik nagy ellenségének épületes (?) dolgát nyilvánosságra hozzuk.

— **Halálozás.** Hajas László a »Vademberhez« címzett szálloda tulajdonosa életének 51-ik évében hosszas szenvedés után meghalt Varazsdon. Kiterjedt rokonság gyászolja. Béke hamvaira!

Hátha lelőki a hegyi uton a mélységbe, vagy rápörköli egyetlen kunyhóját, mert ettől a bolondtól az is kitelik.

Mást eszelt ki. Egy nagy és vén macskó lakott fent a hajtás alatt, tudta ismerte mindenki, de nem merték tartózkodási helyéről kivenni; mert már három oláhnak vágta szét a lábszárát.

— No Juon, ezt a macskót verd le a lábáról, ha ember vagy, mondta Pálföldüláskor.

— Hát én leverem, felelte a büszke oláh ficzkó, csak zavard ki a hejéből.

Másnap korán reggel elindultak a nehéz hegyi uton, fel a medve odújáig. A vén macskó kint ült és lábát nyalagatta. A Juonban, meg a Gli-gorban meghűlt a vér. Mégsem gyerek játék!

A vakmerő oláh ficzkó bár félt, de ezélbavette a hatalmat macskót, az megse rázkodott a lövéstől, hanem négy ugrással ott volt a gyerek mellett és rettenetes karmaival egy percz alatt szétlépte a gyerek mellét.

A Gli-gor meg csak öt lépésnyire volt tőle. Gyerekjáték lett volna neki a medvét leteríteni de nem! Hadd bűnhődjék! Czine mintye!

— De hátha ártatlan volt az a gyerek? Ez a kérdés toltul fel agyában.

Lassan tőprengve leballagott a hegyi uton Bement a kunyhójába és rágyujtott. Délben elmesélte az asszonynak, hogy a Juon nincs többé. Szétlépte az ursu, én láttam.»

És Ilia kiment a nagy sötét cszakába. Megborzadt a gyilkostól. Nem is jött többet vissza, nem főzött többet Gli-gornak puliszkát, aki azóta folyton azt hajítja: Czine mintye.

De hátha az asszony is ártatlan volt . . .

Török Jenő.

— **Az almabor nyáron kellemes ital,** legalább erre a meggyőződésre jutottak Jegainez Lipót, Pávics Ignác és Komár Imre sztanetincezi lakosok, midőn Czinager Márton kozlovcsáki lakosnak a sztanetincezi hegyen levő pinczejébe annak tudta nélkül bejártak s ott mintegy 1 és fél hektoliter almabort fogyasztottak el, mire a gazda észrevette, hogy hivatalon vendégek gazdálkodnak pinczejében. Ugyanis Czinager a pincze kulcsát a pincze ereszébe szokta volt elrejtetni, mit az előbb nevezett sztanetincezi lakosok valahogyan megtudtak, s így a gazda távollétében egészen kényelmesen bejárhattak a pinczébe anélkül, hogy valami külérőszakot kellett volna alkalmazniok s csakis a kongó hordó árulta el a vendéjárast. Czinager természetesen feljelentette az esetet a csendőrségen s a csendőrök nyomozták ki a szomjias vendégeket.

— **Tanoncznak** az iparüzlethez nem tartozó munkákra való alkalmazása az 1884 évi XVII törvényczikk 157§-r alapján büntetendő cselekményt képez a kereskedelmiügyi miniszter elvű jelentőségű határozata értelmében.

— **Csempészet** A szemszédós Stejerországból adó alá eső sokféle dolgot szoktak becsempészni Magyarországra részint közvetlen használatra, részint pedig eladásra. Ilyen csempész tolvajt fogott el aug. 23-án éjjel két óraker a csendőrség Károlyszeg község határában Vincsetics Fülöp személyében, midőn pálinkát akart átcsempészni a határon, hogy azt itt Magyarországon területén eladja.

— **Utóállítás** A Nagykanizsán székeltő állandó sorozóbizottság f. évi szeptember hóban csak egyszer — 20-án — ül egybe, utóállítás tehát egyszer lesz.

— **Kérélem.** A csáktornyai áll. tanítóképző intézet fennállásának negyedszázados ünnepre nemcsak a tanítóképző és volt tanítványainak az ünnepre Csáktornyanak magának is, mint a két folyó közé zárt felszíget kulturális metropolisának. Épen ezért Csáktornya nagyközség előjárósága ezuton is felhívja Csáktornya hazafias közönségét, hogy 5-én, hétfőn délután sziveskedjenek házaikat tellobogózni, hogy ezáltal is emeljük a jubiláris ünnepély fényét. Az előjáróság.

„Agrária“

Egy éve mulott, hogy az »Agrária« zászlóját kibontva a hazai ipar szolgálatába szegődött. Rövid ugyan még ez idő, de eredmények tekintetében már is szép multtal dicsekedhetik ez a vállalat. Több mint egy millió korona forgalmat ért el már az első év alatt és ezen tekintélyes összeg bizonyára eléggé igazolja azt, hogy a magyar földbirtokosság — főleg a nagy uradalmak — ezen vállalatnak működését melegen karolták fel és így a vállalat csakugyan szép jövőnek néz elébe. Most, midőn az iparpártolás oly sok irányu mozgalmait látjuk a magyar ipar érdekében harcra kelni, valóban kitünő példát teremtett az »Agrária« amidőn oly irányzattal lépett az egyébb magyar iparpártolók sorába, hogy nem csupán felbressze figyelmét a nagy közönségnek a magyar gyártmányokra a vásárlásoknál, hanem az »Agrária« egyáltalában mást, mint magyar gyártmányt nem is hoz forgalomba és az oly minden dícséretet érdemlő választása a magyar iparpártolásnak, hogy csak kívánatos volna, miszerint más szakmában is bevezetnék az iparpártolás ily módját. Az »Agrária« ezen uttörése a magyar ipar érdekében annál is inkább méltánylandó, mert ez által a vállalat mintegy saját kezeire tett nehezítő bilincseket tekintve, hogy működését oly időben folytatja, amidőn különösen a gazdasági gépekben csak ugy hemzsegnek a külföldi gyárak importált termékei, amelyek sajnos még mindig elég súlyos mérték-

ben nehezednek a magyar termékekre, a magyar iparra. Mindazonáltal fáradságot és áldozatot nem kímélve igyekezett a vállalat lépésről-lépésre tért hódítani magának, ez által az idegen gyártmányokra ahol erre alkalom nyílt, kiszorítani, ami bár kezdetben sok nehézségre ütközött, de erayedetlen és kitartó munka folytán mégis sikerült már egy év alatt elérnie azt, hogy az »Agrária« szó, egész Magyarországon ismerik. És mindenki tudja hogy e név oly vállalat cége, mely céljaira való tekintettel méltán érdemli meg a hazai gazdálkodózség és kereskedő világ osztatlan pártfogását, mert az első és egyedüli ily irányu vállalat az országban. Az »Agrária« már is a legnagyobb mérvben eloszlatta azon téves hitet, hogy a külföldről importált gépek szerkezet és anyag tekintetében a hazaiakat föltülnülják, és bebizonyította, hogy ellenkezőleg a magyar ipar termékei jogosan állíthatok az idegenekkel egy sorba, mi által közelebb jutott azon kitűzött céljához és ma már könyebben esik az eddig elfogult gazdálkórőkben is az idegen gyártmányokkal szemben a versenyt sikerrel felvenni és ezen sikerek által nem csupán a hazai iparnak szerezte meg a tiszteletet és pártfogást, hanem hozzájárult ahhoz is, hogy az egész magyar ipar iránt a kellő bizalom megszilárdíttassék. Ez pedig oly munka, amely osztatlan tiszteletet érdemel meg mindenkitől. Mult hóban jelent meg az »Agrária« első képes nagy árjegyzeke (ingyen kiadás) díszes kiállításban, mely a gazdaságban szükséges összes gépeket és czikkeket magában foglalja. Ezen kiváló szakmunka gazdaságok részére nélkülözhetetlen tanácsadó, egyuttal a magyar gépipar előrehaladottságának hű tükré. Az »Agrária« irodái: Budapest V. ker. Váczi ut 2. szám.

Nyiltér.)*

Nyilatkozat.

Kákósy László volt erdész jurseveczi lakosnak fia Kákósy Jenő, aki üzletben tanonczként volt alkalmazva, vele tett sok szivességemet melylyel ingadozó, existenciáját biztosítottam, — azzal hálálta vissza, hogy alaptalanul megrágalmazott.

A miatt a megtorló lépéseket már folyamatba tettem.

Murakirály, 1904. szeptember hó 1-én.

Novotny István

ker. fogy. szövé. üzletvezetője.

I R O D A L O M.

„Zalavármegye az 1848—49. évi szabadságharczban,“

A fenti czim alatt 1889-ben, 176 lapra terjedő könyvben megörökítettem ama főbb eseményeket, melyek Zalavármegye területén lefolytak 1848-49-ben.

A munka nem volt teljes és hézagatlan, pedig csak megyénk levéltárából is 12 napig szedtem hozzá az adatokat. De hézagossága mellett is annyira érdekes volt, hogy első kiadása (500 példány) már régen elfogyott.

Megjelenése óta 15 esztendő telt el. Az akkori 6 éves gyermek is 21 éves ifju ma már. Ezek könyvemtel nem ismerik. De hány 40—50 éves ember van még megyénkben, akik csak annyit tudnak 48-ról, hogy — bizony jártak itt a horvátok, németek, táboroztak itt a nemzetőrök és honvédek. Elégsz vajjon? Nem. A zalai magyarnak hazafias kötelessége részletesen tudni azt is: meggyentől kicsoda, kinek a nagyapja, alya, anya testvérei hol és miképp szolgálták a szabadság, a haza ügyét; mely városok és faluk hogyan viselkedtek az ellenséggel szem-

ben; ez és az az ütközel, csetepaté hogyan folyt le a megye területén; és milyen volt akkor a hangulat?

Könyvem első megjelenése óta én nem nyugodtam. Sarkalt a becsvágy, tüzelt valami arra, hogy munkámat minél teljesebbé és hézagatlanabbá tegyem. Legyen benne minden a minék csak értéke és becsülek van. Legyen benne mindenki kinek cset, némi fontosabb szerepe, tette és ha volt akkor Zalában, sőt határon túl is. Legyenek megörökítve s a jövődőknek emlékül adva, hogy — kik voltak a honvédek, ... hogy annyit emlegetik nevüket? Kik voltak és mit tettek főképp a zalai honvédek?

Össze is szedtem a 15 év alatt annyi újabb adatot, hogy könyvem bővített kiadása 350—400 nyomtatott lapra fog terjedni. Vaskos, könyv lesz tehát, érdekesebbnél érdekesebb tartalommal. Nincs család Zalában melynek neve elő nem jönne a könyvben; nincs város, de nagyobb falu sincs megyénkben, melyről szót ne ejtenék. Mert összedeztem, a mit csak lehetett.

Mindazáltal a kinek birtokában volna valami vonatkozasot írat, nyomtatvány, újság, melyről gondolja, hogy arról én aligha tudhatok: küldje be azt nekem felhasználás véget, hálás köszönettel fogadom.

Könyvem kiadásához pedig pénz kell, nagy pénz. De nekem pénzem nincs. Olyan Mecenásom sincs, aki viselné az előleges és nyomtatási költségeket. — Én tehát Zalamegye — és benne Muraköz közönségéhez fordulok azon kéréssel, hogy előleges megrendelésekkel tegye lehetővé ki—ki nekem, hogy könyvem bővített kiadása megjelenhessék. Ha a pártolás nagyarányu lesz, képeket is vehetek föl a munkába.

A könyv megjelenik 1905. év husvét napjára.

Az előleges megrendelők 3 korona kedvezményes áron kapják. A megjelenés után 4 korona lesz az ára.

A három koronát be lehet küldeni azonnal. Lehet pénzbeküldés nélkül is rendelni előlegesen; ez esetben az aláírás kötelezi az illetőket a könyv kiváltására, mihelyt a munka a sajtól elhagyja.

De kérem a zalaiai tömeges pártolását azért is, mert ez a munka Zaláról szól csupán, más megyéből támogatásra tehát nem számíthatok. Aki tehát é felhívásomat olvassa, az ne várjon másokra hanem akár igy, akár amugy, de legyen Mecenáson egy példány erejéig és rendeljen azonnal.

Minél több lesz az előleges megrendelés, annál terjedelmesebb lesz a könyv s annál csinosabb a kiállítása. Ugy akarom, hogy minden tekintetben méltó legyen Zalavármegye szép hírehez, a multban szerzett dícsőségéhez.

Megrendelést gyűjtőknek minden 10 pl után egyet ingyen adok.

Siessen ki-ki a megrendeléssel, hogy 1904. okt. 15-ig már tudhassam: hány példányt nyomassak, s a nyomda is dologhoz foghasson idejében.

Jó barátaimat, ismerőseimet különösen is kérem megrendelések gyűjtésére.

Maradtlam

Zalaegerszegen, 1904. szept. 1.

Novák Mihály

Felelős szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és laptulajdonos:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

*E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Sve pošiljke se tičuđ zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime, Margitai Jožefa urednika Csáktornya,

Izdateljstvo:

knjižara Fischel Filipova, kam se predplate i obznane pošljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 8 kor.
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.

Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: «Csáktornyai takarékpénztár» «Muraközi takarékpénztár» «Csáktornya Vidéki takarékpénztár» i t. d.

„Rodoljub.“

VII.

(Odgovor „Medjimurskomu hrvat.“)

Kaj se tiče g. Peczeke, na to ja tu neću odgovoriti »Medjimurskomu hrvat«, mislim, da bude g. Peczek našel priliku i načina, da odgovori na klevetanje »Medjimurskoga hrвата.« Nu spomenimo se sada g. Landulfa Lacha i drugih, koje takaj nesretni taj sokolovac hoće pogrditi, da nje je tobož sram, kaj su magjarsku napitnicu držali!

Ja mislim, da je svaki medjimurec previdel već, da taj Medjimurski Hrvat strahovito laže. Jeli si moremo to misliti, da bude g. Landulf Lach povedal ravno Medjimurskomu hrvat, da je njega za magjarski govor sram. Ako je g. Landulf Lach magjarski govor držal, on to sigurno nije delal, kakti farizeuš, nego kak pošten, naobražen človek, koj zna, da akoprem je i on stranjskoga roda, ali sim je poslani za svećenika, da je on tu za našu gostoljubav sa zahvalom dužen Mi niti ne dvojimo, da on to čini, pa zato i boli zub »Medjimurskog hrвата,« koj one svećenike vu Medjimurju, koji takaj nemislju . . . kak on nesretnjak, ravno tak grdi i psinja, kak i druge. Pa ravno tu se vidi bezobraznost toga nesretnjaka; svakoga bi rad blatil, psoval, a on, kada ga čovek pozove, da se kaže imenom, onda takove smešne zgovore ima, da mu je nikak nemremo veruvati. Ili govorite moj dragi Medjimurski Hrvat istinu, pa onda dole sa larvom, ili pak laž, onda pak vam je bolje, da mučite, jer znajte, da i vrč tak dugo hodi na zdenec, dok se nepotere.

Ali vam bi ipak još bolje bilo, da se nekaž poštesnoga započnete, moj dragi »Medjimurski Hrvat,« nego da tak sa velikim glasom kričite svoje istine, koje vi sami neverujete. Jer ako bi je verovali, ja sigurno mislim, da bi i podpisati ufali se pod njih, te se nebi skrivačkali. Jer pak je niti sami neverujete, a ipak je glasite, da sa njimi nemir delate, zato vam morem reći, da ste vi jeden jednostavni klevetaš, koj bez značaja i poštenja sada drugog dela nemate, da postanete nabavljačom Magdića i »Naših Pravica.«

Pa vi mene strašno zanimajte g. »Medjimurski Hrvat!« Jel, da niste vi onaj, koj, kada ga čovek pita, kaj ti je domovina? pa on reče: »Medjimurje.« Akoprem zna, da takvoga orsaga nema, koj bi se Medjimurje zval. To je čisto naravski. Ako ja zagorca pitam, kaj ti je domovina, nebude rekel Zagorje, nego: Hrvatska, da mu je domovina. Vi sigurno zato velite, jer vas je tu kod nas sram reći, da Magjarska, a bojite se reći: Hrvatska. Zato vi anda iz Medjimurja novi orsag hoćete napraviti, akoprem znate, da je Medjimurje ravno takov del Magjarske,

kak je Zagorje del Hrvatske. Ili more biti vi još neznate to? No, onda vam je bolje, da zemetu vu ruke knjigu, pa se vučite, te pustite sa onim velikim glasom, kojim u »Naših Pravica« trubite.

Kaj se vašeg definiranja zvrhu reči »Rodoljub« tiče, to ravno tuliko more obstati, kak sve one druge istine, koje vi vu »Naše Pravice« pišete.

Najte vi to misliti od medjimurcov, da oni vam verujeju ono kaj vi pišete. Vnogo spametneši je taj puk, kak da za vami ide po jednim putu. Jer zna dobro svaki medjimurec, ako bi vas pošušal, kam bi ga to zapeljalo. . . Dakle morete mirni biti, vaše reči nigdar nebudu našle plodnu zemlju tu pri nas, pa si zato slobodno i jezika znucate sve vam zabadava. Medjimurci verni ostaneju svojoj Magjarskoj domovini, kak su verni bili navěk. Verni ostaneju magjarskim zakonom i svojim poglavarom, koji su skoro svi medjimurski sini, ali su verni svojoj domovini, pa je i zato tuliko ogovaraju »Naše Pravice« i Magdičev regiment.

Još jedenkrat od poslanice Leona XIII-ga. Stvar tak stoji, da sam ja bil razmel tu poslanicu, nego ravno nju je nesretni »Medjimurski Hrvat« nê razmel. Pa jer je njemu već vu njegovoj naravi nagbljenje na laganje, dakle ne more prestati, da i tobož XIII. Leona poslanicu ne nacifra svojimi lažmi. Kak da bi tobož i pokojni sv. otec papa Leon XIII. ravno tak nesretn diplomat bil, kak je to »Medjimurski Hrvat.«

Kaj se tiče reči »sveti maž,« to ja mislim, da mi je ne potrebno više govoriti od nje. Ako je »Medjimurski Hrvat« tak tvrde glave čovek, tomu ja nisam krivec. Ako mene nerazume, možbit bi mu to koj p. medjimurski svećenik razložil. Njemu bi znam veruval.

Dakle ja samo tuliko preporučam »Medjimurskomu hrvat,« a bude on onda načinil najspametneši čin, ako bude popu-lil »Našimi Praviciami.« Jer vu »Naših Pravica« veliku larmu delati, to je delo bez ikakve koristi. Hasna možbit ima iz toga negdo, ali niti onda nê »Medjimurski Hrvat.«

Iz imena se norca delati, na to se ja nebudem vputil. »Medjimurski Hrvat,« koj svoje misli itak iz kloake jemlje, on je i na to mogućen. Jer nije tuliko vezban, da obrani svoju istinu, se počê iz drugih norca delati. A onda kad je tomu vreme, da stupi pred javnost se skrjuje, kak cigan pred grmljavicom. Jedno je istina, ili bude koga slavil, ili grdil »Medjimurski Hrvat,« zato onaj nebude niti dobil, niti zgubil vu svojoj osobnoj vrednosti.

»Medjimurski Hrvat« vidi se, da je malo filozoferal vu življenju. On se čudi, da nekoji ljudi tobož bez višeših izpitah — kaj je tak velika laž, kak je veliki Medjimurski Hrvat — dojdeju vu takve službe, na koje

bi sigurno taj vitežki sokolovac svoju odlikovanu osobu držal pristojnom. No, tu se mu moremo smejeti. On dakle još nije spazil to, da delo jednoga čoveka gori zdigne a drugoga u blatu porine. Naravski, ako gdo navěk posluje vu svrhi dobra drugih, da bude taj glasovitim postal, naproti onomu, kojemu je navěk ogovaranje i laž mestrija. Idite dakle vi »Medjimurski Hrvat« ili vu školu još, ili pak za pajaclina vu koj cirkus. Smešne ljudi samo tam potrebujeju.

Čitlê Ivîč.

Poslite decu vu školu.

Opet je tu vreme, da decu vu školu pošleme. Kak svako ljeto, tak i sada neimamo dosta reći, da nagovarjamo puk, naj se brini za dušu svoje dece. Jer bezcenjeno vnogo hasna ima za decu škola. A nê samo za decu, nego za čeli narod. To vidimo po drugih orsagih, da kojega narod je naobražen, naučen, on orsag i on narod je glasoviti, bogati, jer je naučen te se trsi svoje znanje na polehkanje svojega života obrnuti.

Škola je mati znanosti. Gledite samo jednoga čoveka, koj je hodil vu školu i tam se naučil, kaj mu je bilo potrebno, pak gledite jednoga, koj nigdar nije hodil vu školu, budete taki videli razliku med njimi. Istina je, da su i takvi je, koji su vu školu hodili, pak ipak bedasti ostaneju, čemu nije škola kriva, pak su opet je takovi, koji nisu vu školu hodili, ali su ipak izvrstne pameti. Nezaboravimo, da je pamet Bog dal čoveku, jednomu bistrešu drugomu tupu pamet. . .

Danas već vu takvim svetu živimo, gda je znanost i naobraženost svakomu čoveku potrebna. Koj nikaj nezna, njega svaki vkaui, on nemre obstati danas. Negda je istina menje bilo treba znati, kak vezda, ljudi su i bez toga živeli, da bi kaj znali, pak su zato ipak srećni bili. Zakaž? Zato jer njih ga onda meuje bilo, ako je koj samo malo znal, već je mogel dobro živeti, pa koj je nikaj nê znal, je zato živel. Jer je zemlja i onda dala plod, došto je svakomu dosta. A denes nas ga vnogo; svet je či sve duže spametneši, tak da on, koj je pred sto ljetni živel, sada već nebi poznal na tu stojeće stališe. Njemu bi sada sve stranjsko bilo. Kaj mi čisto naravskim držimo, to bi pred njim sve velika čudnovatost bila.

Pa bi morti negdo rekel, da nas ga sada preveč, zato je težko živeti. . . Ni nas ga preveč. Još trikrat tuliko ako bi nas bilo, pak bi zato svaki si mogel svoj kruh zaslužiti. Samo gledimo druge orsage. . . Koji po tri četiri-krat više ljudi imaju, pak zato ipak niti jeden negladuje. Ali vu onih orsagih se svaki čovek trsi, da se nekaž nauči, da sa delom i pametjom more živeti.

Sigurno, niti tam nije svaki pop, ili fiskališ, ili navučitelj. Nego su je i meštari, trgovci, poljodjelavci i t. d. Pak svaki u svojim poslu se trsi tak delati, kak mu njegovo delo više hasna donese. Poljodjelavec se trsi tak obdelavati zemlju, kak mu ona više donese a mešter onak tirati mestriju, kak više hasna ima. Ali bormeš se tam svaki poljodjelavec, svaki mešter vnogo vuči, pak samo sa znanoštom more svoju mestriju tirati.

Poslite decu vu školu! Tam se spoznaju sa svojom verom, spoznaju se sa zakoni narave, navčiju se moliti, štuvati Boga ljubiti domovinu navčiju se sve, kaj bude njim potlam kakti odraslem ljudem potrebno.

Najte se dati skušavati od nekih nesrećnih farizeušov, koji vas nagibljeju, da nedajte decu vu školu, pa vam bedasto veliju, da se vam decu tam itak nikaj nevučiju. No, oni, koji vam to veliju, njim je sigurno, da siromaški puk vu kmici živi, jer čim je bolje neznani puk, s tem leži živiju takovi danokradice.

Pa ja znam, da takove lažljivce nebude nigdo veruval. Im sem i sam videl već na izpitah, gde su otcu suze išle od veselja, kada je videl, da njegovo dčete kak lěpo zna odgovarjati na pitanje gospona navučitelja. Verujte mi, da je i moje srce tuklo od veselja i mislil sam si, da bude došlo vrėme, kada budu medjimurci duševnog napredovanja lěpi svet živeli, kakti sini ljubezne Magjarske domovine!

Bog daj, da bi tak bilo!

Glas iz Vizi-Szt-Györgya.

Prošloga tjedna se je dogodio ovaj slučaj vu Vizi Szt. Györgyu (Sv. Juraj), kojega je vrėdno izpisati. «Naših Pravica» jeden vitežki sokolovac, koj jedne grofovske fare dohodke žviva, je iz službe hotel pretirati lamošnjeg školnika, jer se je ov podufal već od više mesecov mu hodeću stolu terjati od plebanoša, i jer mu je plebanoš nē hotel platiti ga je zatuzil pri sudu. Zbog te segurnosti je plebanoš prepovedal školniku, da nesme na korus ita, pa su to i farniki zeznali, koji su nē hoteli, da njihov od svih objubljeni školnik mora špota podnašati. Pa zato su oprosili školnika, da njim pri meši naj igra i popěvije. Školnik je posluhnu larnike i na korus je išel, bez znanja plebanoša. Plebanoš je već pri oltaru bil, ali kada je spoznal da školnik igra na korusu prijel je keliha, nazad je išel vu sekrestiju i grubijanski je bil. Sa jednom rečjom, plebanoš nije hotel dalje mešu služiti. Ali naše dobre medjimurske ženske nisu hotele k tomu privoljiti, pak su zato za plebanošom išle i zahtěvale su da dalje mešu služi. Već je skoro na tuliko došla čela stvar, da su žene nabuhali hotele plebanuša ako nebi bilo tam nekoliko gospojah, koje su mirile naše dobrodušne medjimurske žene. Nazadnje je plebanoš ipak prevedel, da mora mešu služiti, te je nazad išel k oltaru i dalje je služil mešu. Mužki čelu stvar hercegprimašu, glavnomu duhovnomu pastira vu Magjarskoj hodeju na znanje dati, jer tak veliju, da pri zagrebačkim nadbiškupu itak nedobiju pravicu. Jer puk je strahom za svoju veru, koju je kak njegovu pradedi, navek pobožno obdržaval, a sada ga takov duhovnik vodi, koj nē samo da je zaprt bil, i kojega su vu krčmi nabuhali, nego pod jednim nemira dčela vu fari. Gdo bi drugi bil taj velečastni gospodin, kak Jurak Zvonimir, vitežki soko-

lovac «Naših Pravica» svetojurjevske grofovske fare vživatelj i nepriatelj svake magjarske misli? — Pa ipak trpi medjimursko svećeničstvo i zagrebački nadbiškup ovoga človeka med sobom! — Tuliko pisatelj «Muraköz»-a Misimo nē priatelji, da pišemo svadljive dogodjaje, ali jer vidimo, da «Naše Pravice» skoro vu svakim broju slaviju svojega viteza Jurak Zvonimira i blatiju domoljubne medjimurske svećenike, onda nam i bolšeg gustuša naši čitatelji dopustiju, damo mesto našega spisatelja dopisu, i magjarstva jednog veli kog nepriatelja za vućenje vrėdno(?) delo na javnost donesemo.

Tabor vu Ažiji.

Oko svėta se je nahitroma obrnulo od Porth Arthura i počelo je prama Liaojangu gledati, gde kak se vidi za kratko vrėme bude se glavna bitka držala. Koj budu vu ovoj glavni bitki kakti nadvladavec došel vun, to bi već naprė mogli reći da budu to japanci. Zakaj? Ruski soldati više neimaju onu duševnu batrivost, koja pri jednoj takvoj veliki bitki je potrebna. Jer su rusi do sada svaku bitku zgubili. Med ruskimi soldati je već otvrdjena ta misel, da oni dobiti nemreju. Osobito je moguće to pri rusah, jer oni i tak jako verujeju u copriju. A japanski soldati su i do sada pokazali svoju vitežnost. Vu svakoj bitki su gvinuli. Ta misel je vu njih, da budu i od sada gvinuli. Pak zato sigurno bez svakog straha navaliju na ruse. To je već njihova stalna reč: «Gvinuti moramo, jer gvinuti hoćemo!»

Oku, Nodzu i Kuroki japanski generali i vodje su opet nabuhali pri Liaojangu vu jednoj tvrdoj bitki ruse, koji su vnogo ljudi i više štukov ostavili na bojnomo polju. Japanci, da rusi nebudeju mogli dalje bežati i da budu prisiljeni se potući sa japanci, su za hrbtom rusov raztepli željeznicu. Tak su sada rusi vu mišolovku došli pa se budu sada ču hodeju ču ne morali pobiti sa japanci.

Med tem japanci pod jednom dobiju više soldatov na bojno polje. Kak aug. 30-ga telegrafiraju iz Liaojanga, glavna bitka se je augustuša 30-ga vu jutro ob 5 vuri započela i sa takvom silom su počeli japanci na ruse navaliti, da rusi od svake strani vu ognju stojiju.

Japanski kanoneri izvrstno strělaju. Pod njihovim pokrivom ide naprė japansko pešičtvo. Japanci, kak 30-ga augusta ob 10 vuri gori dani telegram javi su do 10 vure pe čeljoj linii naprė vdrlu. Na obedveh stranih se sa velikom silom boriju. Tak misliju da bude ta bitka sa na nikaj spravljenjem rusov se savršila.

Kaj se Porth-Arthura tiče, taj grad se još drži, ali se nemre dugo držati. Istina da su novine već pred tjedni to rekly, ali ako si premislimo, da je to naj jaksi festung na svetu koj pod sobom ima dinamitu i puškenog praha komore, da samo na jeden pretisak gumba se vu luft more otiti, i gde svaki koračaj samo sa smrtjom moći osvoviti, onda se nemremo čuditi, da su ga japanci još ne prevzeli, Ali da ga budu prevzeli, to je sigurno. Niti se već dugo nebude mogel držati. Japanci su osvovili rezervar voće, koj je festung sa vodom služil. Sada rusi neimaju kaj piti, pak je zato velika zdvojnost med njimi.

Na obedve stranah, tak pri Liaojangu, kak pri Porth-Arthuru za malo vrėme moremo čekati konec boju.

V subotu čitamo iz novinah, da su japanci po tri dni trajućoj bitki nabuhali ruse. Od te glasovite bitke budemu vu sledećim broju pisali.

Kaj je novoga?

Papa od novinah pisateljstva.

Od X. Pius pape jako zanimljivoga slučaja javiju sada taljanske novine. Sveti otec, je ove dane jednoga katoli ke vjere novinaru na audienciju primel. Med spomenkom novinah pero ponudi papi, koj pero je blagoslovil bil i s-ovimi rećmi preda nazat: Vu vezdašnjem vrėmenu nema na svetu preštimanešega zvanja, neg je novinarovo. Moji predji kršćanskih borbenikov njihovo koplje i ortuže jesu blagoslavljal, ja pako blaženi jesem, ako na jednoga katoličkoga novinara djelovanje morem prositi nebeskoga blagoslova.

Vkradjena kasarna.

Vu jednom selu, najmre koje po Galiat imenom moći najti Ruskoga orsaga krajine mappi — jedno kasarnu vkrali jesu. Ovu kasarnu terški zvano rudarsko društvo dalo je zazidati, i dot čas dok bi nju bili sa ljudmi spunili, sa jednim strážarom dali su nju straziti. Strážar medjutim je tak pazil, da na večer doli si bil legel vu travu, zaspi i vjutro kad se stane vidi da kasarne bilo i nema nje. Preko noći su nju raztepli i pokrali lšceju, išceju, nego do sada niti doli pobrane njezine strani, niti pako tolvaje nisu našli. Siromaskoga strážara to žalosti najbolje, da nidosta da su kasarnu vkrali, nego poljeg toga i njega takaj su — osramotili.

Revolver.

Iz Beča od osobite nesreće glasa javiju. Od jednoga revolvera je vu njoj reč. Ove dane na večer najmre jeden mladi magjarski magnaš, po imenu baron Bánffy András došel je vu Beč i vu Stadhotelu pogodil si je stana. Vinter Károly, gostione sluga vzeme doli iz kočije njegovo dugovanje i kepenka, iz kojega, kada je gori bil nesel nabili revolver opadne van. Revolver se sprozi i Kampler Antuna sedemdeset dve ljet staroga portaša ranil je na nogi. Revolver, koj je ovo nesreću zrokuval, je on isti, kojim sa Tallian Béle poljodjelstva ministra sin ove dane vu Lipiku bil strelil. Revolver je Bánffy barunov bil i mladi Tallian Andor od njegove hiže je bil odnesel, kad je sebe bil žnjim skoncal.

Poljeg mužike.

Soldacke bande poljeg veseloga igranja postal je samoubojnik vu Temesvaru Kiss Šandor 39. pešičkoga regimenta kaprol. Radi kradljivosti su ga bili zadržali i ove dane v jutro na kanili su ga vu soldacki rešt sprevoditi. Doli su ga odeljali vu inšpekcijsku hižu, gde čekati je moral jedno vrėme. Med ovim sa glasnom mužikom ideju van iz kasarne soldati na vežbano lice mesto. Vu inšpekcijskoj hiži skup spravljeni podoficieri mužiku čujuć, svi su se k — obloku naputili, da vidiju kak mašeraju soldati. Kiss Šandor koj je zato vrėme bez svake pazljivosti bil ostal, na brzoma doli vzeme od stene jednu nabitu pušku i vu glavu strelil sebe. Kugla je zdrobila nesrećnoga človeka čelu njegovu lubanju.

Otčinsku bol.

Jednoga Vlasic Arnold zvanoga kašš-oderburske železnice činovnika, Kis Rudine

slovački stanovnici nemilosivno vmorili su, kajti nesrećen čovek vu šumi se šetajući na cigaru si je zapušil. Divje ljudstvo je mislilo, da on je taj čovek, koj je ovoga ljeta vletil po gornjoj strani tuliko kvara bil zrokuval. Mladoga človeka su k jednim drvenim šraglam bili prevezali, oči su mu speh-nuli, i tak dugo mučili dokolom nije dušu spustil. Skoro celoga sela ljudi delnici su bili ovomu beštialskomu činjenju. Sad vumorjenoga činovnika njegov mili otec, jedne glavnoga varoša oštarije službenik, kvara terpeću pravdu podigel je proti občini. Glede na ovo pozivanje, da pod stare dneve njegovo jedino zaufanost na nikaj spravili jesu od občinskih stanovnikov, 60 jezver korun kvara za na domešćenje potrebuje. Osim toga ovo takaj zahteva, da na onom mestu gde se krvoločnost bila pripetila, občinski stanovnici, kapelicu moraju dati podignuti.

Vumrl je.

Vu Varaždinu je Hajas László vlastnik oštarije k «Divjemu čoveku» vumrl vu 51 ljetnoj dobi svojega života. Veliko rodbinstvo se tuguje za njim. Naj počiva vu miru!

Razspilni sin.

Od žalostnoga događaja glas dohadja iz Pariza. Događaja vitezje Lafalle parizki vlastelin i dvadeset osem ljet star njegov sin. Otec je već od davna vu svadji bil sa svojim sinom, koj je lahkoumno življenje vodil i sam sebe i svojega oca je takaj na nikaj spravil. Razspilni sin nije nikaj maral, da otec srd ima na njega, što je staroga človeka prekoredno bilo razzalostilo. Sin je vu jednom kupelišču činovnik bil. Ove dane zatim na rečenom kupelišču napokon načinjen je nastal konec celomu nemiru. Otec se opet bil sporekel sa svojim sinom. Zatim pred kupelišća vraći vu ruki držecim revolverom na straži stoji i na pet metrov dalečine strelja na svojega sina, koj je iz kupališća na kanil bil domom idti. Kugla vu mladoga človeka prsa se bila za pilila i odmah vumre. Krvoločni otec po svojem činjenju sa revolverom vu ruki se javi pred redarstvom, gde samovolno dade na znanje, da je skončal sina svojega.

Mrtvo telo pod kolij.

Tajno grešno činjenje traži-kako javiju — iz beregyszaskoga pravdenoga stola iztražitelni sud. Vu Hetyen občine hataru po imenu Komjati Bertalan dobra stojećega poljodjelavca na polju pod kolij mrtvoga našli jesu. Sa baltom vubili su njega. Krvoločnost vjerojatno iz osviete načinjena je, od česa se iz končani i bojal bil takaj. Ovo svedoči naj bolje vu ruki najdjena puška, koje kokolom navinjeni bil je. Iz najvećšom vjerojatnostjom vlada ova sumnja, da Komjatija je nekoji šumar bil vmoril, jerbo kakti zvjerokradica šumarom je vuogo neprilike zrokuval.

Vu smrt je bežal.

Iz Hajduböszörménya od nesreće do naša glasa brzojav. Na železničkom kolodvoru pod vođenjem činovničkom pregledati su dali zdenca, koj mašinam sa potrebnom vodom služi, i koj sa deskami okolo zagradjeni biva. Špolar, koj je od zdenca cev bil popravljal, zdenčnoga pokriva nije položil na doično mesto. Na večer, kad je vlak niter došel vu kolodvor Kovács Istvána železnikoga posla zvrši. Kovács vu veikič hitroči nespazi, da na zdenču nema pokriva i niter opadne vu gliboki zdenec i tamo med cevi i gredami ma tuliko spotere sebe, da doklam su njega van bili potegnuli, siromak je već mrtev bil.

Razbojničko napadstvo na vežbanim pijacu.

Tall Ferenc žena iz Cinkote jednoga tergovca gospa rodjena Gruber Teréz ove dane vjutro sa Teréz zvanom četirinajst ljet starom svojom k-čerkom ide preko rákošijskoga pijaca. Mirovno se jesu razgovarjale i nisu nit spazile, da jeden čovek za njimi skrivoma ide. Ov na naglo pograbi Tall Ferenc ženu hitiju na zemlju, na nju se poklekne i vizitirati počne ženine žepe. Mala Trezika za pomoć kriči, na što tolvaj pucicu takaj na zemlju hiti i dušili počne. Iz pogibelnoga položaja nje je jeden železne ceste kalauz oslobodil. Kada najmre razbojnik spazi begajuć približavanoga človeka, pobegne. Redarom medjutim još pred poldnevom uspjeli se njega po imenu Kezmann Jožef zločestoga zadržavanja, potepastoga pintarskoga 26 ljet staroga detiča vlovili i zadržati.

Jedna zanimiva žena.

Montmasson Rozalija, Crispija prve tuvarušice taj glas dohadja iz Rima, da je na smrt bolestna. Najzanimljiša talijanskih ženah jedna je ova, koja med talijanskoga puka krugu, ravno tako velikim poštenju biva, kak vu najprestimanešem društvu. Dokonca vovuvala je kre svojega — tuvaruša vu bojnič vremenah i ona je takaj bila med Garibaldija glasovitim regimentu. Ona je jedina žena koja je vlastnica dei Mille-ne. Negdašna amazonka ovo zadnje vreme vu velikem siromaštvu živetaje i radi glede njene zasluge vlada nju je sa segurnom pomoćjom delnicu učinila.

Razdeljeno grolovsko imanje.

Poljeg Szolnoka blizu Szajol občine težeće imanje od tenyö-iskih stanovnikov do 500 ljudih ove dane sa motikom, kosom, s puškami oboruženi vdrlo su Grofa Almássy Györgya dominium i tamo gospodarske činovnike pretirajuć posvojili jesu celo imanje. Po bratinski pako razdelili su celo imanje tako, da je svaki dobil jeden dober komad zemlje. Pretirani gospodarstveni činovnici odmah telegrafirali jesu debrecinskomu žandarskomu zapovedničtvu, od kuda po Herkey žandarskog leitinanta vođenjem 46 žandarov došlo je van pobunjenike polašiti. Medjutim stanovnici nisu hoteli podložni biti. Rekli jesu da se budu rajše bili iz žandari, negbi zavzeto imanje komuli guder predali.

Dominiuma činovnici su još bolje hoteli prestrašiti puka i vu Szolnok telegrafirali jesu za jednu kompaniju soldatov. Soldati na večer već su bili došli na imanje. Na večer okolo šeste ure žandarstvo sa oružnom jakostjom pregnalo je van zemljodelitele. Kod ukupnoga boja deset ljudi postalo je ranjenih, dvadeset i pet pako su bili polovili.

Z A B A V A.

Osoba imenom Bog.

Socialdemokrati su medju svimi sanjari i bajoslovci prvi. Oni znadu pripoviedati čudesa o planu njihove buduće države, i kak bude u toj državi ljudem lepo. Dakako, da su nam za tu njihovu pripoviest dokaza dužni ostali a čini mi se, da ga budu i za uvijek dužni ostali; jer kad bi se sve ono, kaj ovi ljudi obećuju oživotvorilo, morala bi današnja krugla zemeljska propasti te bi se morala druga, posve nova zlejeti. Ali niti onda se nebi moglo jamčiti, kaj bu stoga

izišli i jeli se po volji socialdemokratih u pravom obliku i formi pretvorli. Medjutim nepravuje niti jedan vodja socialdemokratih na takovu promienbu, ali teorija spada k praksi, pak makar ona još tak tamna bila, a da vikaćem i ostane tamna, to stoji u interešu vodjah — em čoviek mora svojega dohodka imati. Do sad nam poviest pripovieda razne vremenite dane gospodarenja socialdemokratih, komunistah i t. d. i to tak grozne, da nije za pomisliti. Evo je jedna takova pripoviest, koja ali nije izmišlotina.

Kada je godine 1871. pruska vojska Pariz ostavila, buknila je — kak je poznato — buna, koju su socialisti vodili. Na jedan krat su svietski varaš preobrneli, Pariz je postal sriedotočje njihovog zuluma, kojega su oni nazivali, «Communom.» Službe i časti i celo vodstvo državno su preuzeli njihovi vodje te vladala ciela revolucija, koju su komunisti «bratinstvo i jedinstvo» nazivali i u kojoj je sva moć stala u rukah komunistah, a svaki drugač misleći je podpal njihovoj srčbi i osveti. Grozna strahovlada je nad Parizom buknila; Bezrazumnost i krvoločja je vladala glavnim gradom francezke.

Kada je konačno vojska zakonite vlade Pariz obsela te je u sam Pariz navalila, vužgali su komunisti sve javne sgrade te su nedužne ljude, koji nisu snjimi držati hoteli, postrelali. Med ovimi nesretnimi je bil i parizki nadbiškup, Darboy i mnogi drugi višji i nižji svećenici. Sad su bili socialisti u svojem elementu, sad su mogli svoju srčbu nad katoličkimi svećenicima izkaliti, koje su toliko mržili, akoprem im ovi nikada nikaj zla očinili nisu.

Jednog jutra napunilo se je dvorište tamnice «La Roquette» sa divljim, surovim, larmajućim narodom, oboružanim raznim mogućim i nemogućim oružjem, surovost i po žganici duha je tu cielu rulu karakteriziralo.

Jedan jak i visoki deran u stanovitoj uniformi, strahovitim izrazom lica bil je na celu te strašne rule. Bil je to najmre vodja komunistah «Ferre», čoviek, koj je već puno zločinah na svojoj duši ima, ubojica cesarskih generalah Thomasa i Lecomtea, glavni kinč komunističke vlade i jednom riečju bezsramna grdoba ovoga svieta.

Sada taj čoviek komandira «mučatil»; u ruki ima arkuš crvenom tintom pisanoga papira te iz njega čita, dočim se vrata tamnice otvaraju:

«Georges Darboy, koj se za slugu osobe, imenom Bog izdaje!» Zatim se gizdavo zgleđava, kak da hoće reći: jeli vidite, kako sam mudar i visoko učen! I zatim gleda jednako k tamnici.

Iz tamničke celice br. 23 izadje mučec nadbiškup; purpurna reverenda je zaodievala njegovo mršavo telo, ruke su mu na obodvih stranah jednako dole visele. Plemenitom odvažnostju stupal je prečastni starac proti svojim ubojicam; nagne lahko glavu i stane.

Ferre je svoj papir nad očmi držal radi jutarnjeg sunca, dok je nadbiškupa svojim pogledom drzovito fiksiral, kak da se hoće osviedočiti, jeli je to on pravi, kojega je prozval. — Zatim proziva iz papira dalje:

«Gaspard Dequerry, tako zvani sluga osobe imenom Bog!» Svaku rieč je taj lopov naglasil vierskim potepavanjem, za da surova rula nebi o njegovom «osviedočenju i mudrost» pričela dvojiti.

Sada izide van starac od osamdeset godina, koj se je komaj vlekul radi starosti. I on postane pred rulom i veli: evo me! —

Zatim je došel Leon de Couday. Ov je

bil liepi. liepo zraščeni čoviek srednjih godi-
nah starosti, rektor škole svete Genoveve,
svećenik reda jezuitskoga. «Evo me!» — veli
mirno, te gleda bez straha po i preko surove
rule.

I opet jedan jezuita, Alexis Clerc, dojde
hitrim korakom i oduševljen iz svoje celice
van. To je bil mladič, koj je tekar bil za-
redjen. Njegova mladenačka sanja je uvijek
bila, da postane kakti. missionar mučenikom
med divljaci; sad se je eto želja mu izpu-
nila i če slobodno za svog Meštra u smrt.

Kad je taj mladič se iz tamnice pokazal,
obuzelo je nieko sažaljenje i pomilovanje
surovu rulu, jer tako mladoga, visokoga i
liepoga čovieka su ipak, akoprem skroz pok-
vareni, žalili.

Medjutim je to sažaljenje Ferre opazil
i odmah svojim kommandiranjem: «gradjani,
mir!» — ugušil.

Još nekoliko zaslužjenih je iz svog ar-
kuša prozval i dal van izpeljati. Oni budu
nuz zid, jedan polag drugoga tak postavljeni,
da su hrbtom k zidu a licem k ruli bili
obrnjeni. Starca nadbiskupa su osobitom
surovosću na njegovo mjesto k zidu vlekli
i gurali. Kad je na svom mjestu stal, dal je
rukom znak, da hoće govoriti, te je iz-
rekel sledeće: «Moja dieca, ja vam od srca
odprašćam, pak ako stvari mojega Meštra
može ova žrtva služiti, tak radostju dajem
još ovo moje kratko življenje za tu stvar,
baš tako rado, kak sam mojih prošlih pet-
deset godinah za njegovo stvar žrtvoval. Ali
moje srdce je puno boli za vas. — Ja sam
osviedočen, da vi neznate kaj cinite i ja
molim Boga, da vas za vaš čin nepohodi. —
ja —»

Ferre, kad je videl, da je nadbiskupov
govor mnogim iz očih suze izmamil, kom-

mandiral je svojim pomagačem, da nadbis-
kupov govor svojom krikom zaglušje. Ali dva
tamničara, t, j dva koji imadu nad utami-
ničeniimi stražiti, nisu se mogli zadržati, već
su se pred mučenikom nadbiskupom hitili
na kolena te su ga prosili za blagoslov.
Ferreova rula je nad tim ganutljivim prizo-
rom postala posve izvan sebe; oni su se
zrušili na klečeće, tukli su je i konačno med
kletvami i špotnicami su je iztierali iz dvorišta.

Ove tu napisane scenerije opisuje eng-
lezki spisatelj Trajan, koj je sve vlastitimi
oči videl, jer se je baš u to vrijeme bavil
u Parizu, odkud je englezkim novinam javlal
dogodjaje franczko-niemackog rata, kojega
je iz neposredne blizine osobno gledal i
pratil. On piše, da si sam sebi nije vieroval,
da bi to moglo istina biti. Pred njegovimi
očima je sve plivalo; stražari, kletve i surove
špotnice na u redu kraj zida postavljene
žrtve svećenike. —

Žrtve su tu stale jednako kraj zida u
redu, svećenici su sklopili ruke te su molili.
Sad budu puške dignute i vika prestane a
zmožni Ferre se opet pokaže na površini i
komandira: «Gotovo — Vatra!» — Divlji
krič, strašno urlikanje rule nastane, kad su
puške puknule, to je bilo ručanje divlje rule,
da čoviek nebi mislil, da su to ljudski glasi
— a žrtve vuz zid leže tu neredno u svojoj
krvi. Ali mnogim je bila milost smrti skra-
čena, mnogi su se na smrt ranjeni valali
na zemlji i onda se je čulo pojedino puš-
karanje, za one, koji nisu do smrti bili po-
godjeni pak se je činilo, kak da si ta surova
rula svoju zabavu na duže zavlači, za da
bude duže trajala. I onda bieži Ferre sam,
za da svoje mjesto u toj ogavnoj igri pod-
puno izpuni, do žrtvah, pritisne svoju pištolu
na siedu glavu nadbiskupovu te mu kuglu

zatiera u moždjane. I nekakva bezsramna
kurva je svojim revolverom gizdavo još pu-
cala po ležećih.

Sa gospodstvom comune je bil konac.
Versaillske trupe su provalile u ulice Pariza
te su strahovito krvoproliće učinili med
communisti te su ih do trideset jezer zaro-
bili. Med zarobljeni ni je bil i Ferre su svo-
jimi glavnimi pomoćnici, koji su jos živi ostali.

Ferre i njegovi pomoćnici bili sn pred
ratni sud stavljeni, osudjeni i priekim putem
streljeni. Za pravo bi im bilo mjesto na ve-
šalih.

Communa je davno prestala a Ferre
je takaj dokončal ali osoba imenom «Bog»?
Jeli ona još postoji? — Da nebi obstojala, do
danas još nije dokazano.

Bito bi dobro, da si to socialdemokrati,
koji njegovu obstojnost nieće i tvrde, da ga
nema, zapamte, a pametno bi bilo, da ga
prizaadu te mu se poklone.

Em. Kollay.

Gabona árak. — Ulena žitka.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	kor fill.
Buza	Pšenica	19.70 —
Zab	Zob	13.20 —
Rozs	Hrč	13.60 —
Kukoricza uj	Kuruza nova	00.00 —
kendermag	konopljeno seme	14.00 —
Árpa	Ječmen	13.50 —
Fehér bab uj	Grali heli	21.15 —
Sárga » »	» žuti	17.40 —
Vegyes » »	» zinešan	16.20 —
Lenmag	Len	16.00 —
Bükköny	Gralhorka	14.00 —
Tökmag	Košćice	21.50 —

Meghívó.

A CSAKTORNyai TÁRHÁZAK RÉSZV.-T.

folýó évi október hó 19-en délután 2 órákor
saját helyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívótnak.

Azon részvényesek, kik azon megjelenni óhajtanak,
kötelesek részvényeiket a még nem esedékes szelvényekkel
együtt a Csáktornyai Tárházak Részvénytársaság pénztáránál
letenni.

Csáktornya, 1904. október hó 4-én.

Az igazgatóság.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az alaptóke felemelése.
2. Az alapszabályok módosítása.
3. Egy új igazgatósági tag választása.

762

Okleveles tanító

ugy az elemi, mint a polgári iskolai
tanulóknak bármely tantárgyból meg-
felelő díjazás mellett privát órákat ad.
Horvát vagy német nyelvű
egyéneket magyar nyelvre meg-
tanít. — Czime a kiadóhivatalban.

3701 sz. tk. 904

Arverési hirdetmény.

A perlaki kir. bíróság mint tkvi ható-
ság közhírré teszi, hogy Dr. Kemény Fülöp
ügyvéd perlaki lakosnak Horváth Tamás
palinovecki lakos elleni végrehajtási ügyében
124 korona 30 fillér tőke, ennek 1903. évi
július 29. napjától járó 5% kamatai 38 K.
90 fill. eddigi, 21 korona 30 fill. ezuttali
megállapított árverési kérvényi költség kielé-
gítése végett a nagykanizsai kir. törvény-
szék a perlaki kir. járásbíróóság területén
fekvő a palinovecki községi 533. szlykvbén
foglalt 477/b. hrsz. szántó és rét pod Gaji
dülőben 201 kor.; 578/b. hrsz. szántó
Deubrana dülőben 149 korona; a palinovecki
269. sz. tlykvbén foglalt 15. hrsz. ház 38
sz. a. udvar és kerttel 432 korona; a pali-
novecki 513 szlykvbén foglalt 442. hrsz.
rét és szántó pod Gaji dülőben Horváth
Tamás nevén álló 1/6 része 193 korona,
a palinovecki 514. szlykvbén foglalt 4/91.
hrsz. szántó és rét Zdemecz dülőben 395.

700 16—36

korona és a palinovecki 510. szlykvbén fog-
lalt 92. hrsz. szántó Varesak dülőben a
vhajt. törv. 155 és 156. §-ai alapján egész-
ben 100 K. kikiáltási árban mint becsárban

1904. évi szeptember hó 29-ik napján d. e. 10 órákor

Palinovecz községhezánál Dr. Kemény Fülöp
perlaki ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével
megtertetendő árverésen eladatni fog.

Venni szándékozók figyelmeztetnek,
hogy az árverés megkezdése előtt a fenti
kikiáltási ár 10%-a bántépenz lejében
leteendő.

A perlaki kir. bíróság mint tkvi hatóság.

Perlakon, 1904. július 27. 763

Jónak, a jobb az ellensége.

Tényleg a legjobb az eddig használatban levő szappan, sóda, por, stb. anyagoknál vászon
és pamut ruhaneműek mosására. a Schicht által újonnan feltalált

mosó kivonat,

„Asszonydicséret”

védjeggyel,
a ruha beáztatására.

Előnyök:

1. Az eddig szükséges volt mosási időt a felére csökkenté.
2. Fáradtságot a negyödére.
3. A sóda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
4. Minthogy tisztább, tehát fehérebbé is varázsolja a ruhát.
5. Ugy a kezeknek, mint a ruhának teljesen ártalmatlan, amiért az alatt jegyzett czég kezeséget vállal.
6. Rendkívül kiadósága folytán olcsóbb, minden más mosószernél.

Néikülözhetetlenné válik minden háziasszony és mosónőnél egy egyszeri kísérlet után.

Mindenütt kapható.

Schicht György, Aussig.

▲ legnagyobb gyár a maga nemében, az europai szárazföldön.

KIAKAR egyéves önkéntes LENNI?

Mindazon ifjak, kik az előirt iskolákat nem végezték, előkészítőútra és foglalkozásukra való tekintet nélkül megszerezhetik az

egyéves önkéntesi jogot.

Aki 1883-ban született, már föl nem vehető.

Születési év közlendő!

Prospektust ingyen és bérmentve küld:

== LICHTBLAU ALBERT ==
a katonai előkészítő tanf. igazgatója, Debreczenben.

A felügyeletet az állam gyakorolja.

749 2-2

Gyümölcs és szőlő sajtók,

•HERCULES• folytonosan ható keltős emeltyű szerkezettel és nyomóerő szabályzóval a legmagasabb munkaképesség biztosítva.

Hydraulikus sajtók különösen magas nyomás és nagy munkaképesség ellérése

Szőlő és gyümölcszúzó és bogymorzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek fekvően és kocsira szerelve.

Lé-sajtólók és a gyümölcslé készítésére szolgáló bogyóőrölők. Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszalásra, gyümölcs-vágó és hámozó gépek legújabb szerkezetű szabad. önműködő „Syphonia” permetező, hordozhatóan és kocsira szerelve a szőlők és fák permetezésére, a szegecs és tormáncs, valamint a vértetű kiirtására; **szőlőléké** gyártatnak és szállítatnak jólállás mellett a legjobb kivitelben

MAYFARTH PH. és TÁRSA
gazdasági gépgyárai, vasöntője és ekegyára által

743 8-12

BÉCS, II. Taborstrase 71.

Kitüntetve 500 arany. ezüst éremmel stb.

Részletes árjegyzékek ingyen és bérmentve. Képviselek és viszontárúsítók kerestetnek.

BRAZAY KÁLMÁN
SÓSBORSZESZ
KÉSZÍTMÉNYE.

NAGY ÜVEG ÁRA - 2 KOR.
KIS ÜVEG ÁRA - 1 KOR.

Maszálattal utasítás minden üveghez mellékelve van.

35-52 620

A Kossuth Lajos utczai
volt Szieber-féle házban
egy szép
udvari lakás
kiadó. -- Bővebbet e lap
kiadóhivatalában.

763
2-3

Egy jó erkölcsű fiu
tanulónak
felvétetik
Mayercsák Béla,
vegyeskereskedésében
Csáktornya. 774 3-1

Szagtalan és nyomjában száradó

Valódi Christoph-lakk kérendő

Ezen gyártmány törvényileg védve van

Christoph Ferenc SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

Isébetővé teszi, hogy a szobák a mészülés alatt i használtatásnak, mivel a kelet-méltos szag és a lassú, ragadó száradás, mely az olajfestékek és az olajlakkok sajátságai, elkerültesik. Emellett a használata gyan egyszerű, hogy, kiki maga végezhesi a másolást. A palló nedveq tárgygyal felürölhető, anélkül, hogy elcsúsznaq fényét. Még keil különbözteseni:

színezett szobapalló-fénylakk,
sárgabarnát és mahagonibarnát, mely akár csak az olajfesték föli be a palló és a szőnyegre nem föli el a fennmarad.

színtelen fénylakk,
Ezért egyaránt alkalmasak régi vagy új pallóra. Teljesen betöf minden töstöt, korábbi maszólat seb; van asztán

színtelen fénylakk (színezetlen)
új pallókra és parketkre, mely csupan fényt ad. Különösen parietekre a olajfestékekkel már bemázolt egészen új pallókra való.

Csak fényt ad, nem töf meg a szőnyegre.

Pestacsomag, körülbelül 30 négyzetog mtr. (két ködépnyagú szobára való) 5 frt. 90 kr., vagy 90 márk.

A követően megrendelések minden városban, ahol rakdárak vannak, ide küldendők. Mindegyiknek és prospectusok ingyen és bérmentve küldetnek. A hozzájárulást leedék ill. vizsgálni a cégre a a gyári jegyre, mivel azt a több mint 1800 éve létező gyártmányt sokféle utasításokkal és hamisítják, a sokkal rosszabb, a gyakran a cédnek meg nem felelő minőségben hoznak forgalomba.

Christoph Ferenc,
A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,
Prága, K. Berlin.

Christ f Ferencz-féle tükörfénylakk kapható Csáktornyan

Mráz Testvéreknel

31-11 100

PÁLYÁZAT.
A murakirályi (Zalamegye) r. kath. iskolánál megüresedett 2 tanítói állásra pályázat hirdettetik. Az 1-ső tanító fizetése 840 korona készpénz, 2 szoba, 1 konyha lakásul és egy öl tűzifa. — A 2-ik tanító fizetése 840 korona készpénz, 1 szoba lakásnak és 1 öl tűzifa. Csak okleveles tanítók pályázhatnak. Pályázati határidő f. évi szeptember 15. Horvátul is beszélők előnyben részesülnek. A megválasztott tanítók kötelességei: 1—1 osztály vezetése és ismétlők tanítása.

760

Mestrics Gábor, iskolaszéki elnök.

31-11 100

Keil-lakk

legkitünőbb mázólo-szer pu a padló számára.

Keil-féle viaszkenedcs kemény padló számára.
Keil-féle fehér »Glasur« fénylakk 90 fillér
Keil-féle arany-fénylakk képkereteknek 40 fill.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók :

HEINRICH MIKSA cégnél Csáktornyan.

755 4-8